

Výsledky Šrámkovy 11°

Umístění - muži:

1. Cogan Rudolf	0:44:18
2. Zalaba Tomáš	0:45:18
3. Jurečka Antonín	0:49:20

Umístění - ženy:

1. Veigertová Gábina	0:45:10
2. Havelková Tereza	0:54:37
3. Klíčová Markéta	0:54:40

Nejmladší běžec:

Kubánková Aneta (2005)	1:06:15
------------------------	---------

Skokani roku (ti, kdo běhají teprve krátce):

Badová Zdeňka	1:08:35
Čuda Pavel	0:58:12

Něco tajemně lyrického

úvodník |18| Eva Marková

Jiří a Silvie slaví 2. výročí přátelství na Facebooku, oznámila mi dnes u ranní kávy a cigárka sociální síť a na mě padnul patos a sentiment, protože mi došlo, že ačkoli jsem na Sobotce podruhé, tak i mně vnesla do života mnoho nového, a to právě skrze tyhle dva. Když jsem si Ferynovi postěžovala, že bych chtěla jet na Sobotku, ale nechci tam platit za dílny svých vysokoškolských pedagogů, řekl, že mám jít do *Splav!u*. Tak jsem šla.

A asi těmhle vzpomínám na minulost nepropadám sama. Jak se postupně sžívám se Sobotkou a jejím osazenstvem, snažím se chápat – proč se sem někteří už léta či desítky let vracejí, co se vlastně znamenají některé pořád dokola opakované historky, kdo s kým kdy jak a proč. Tak nějak kolektivně se tu nadává na strejčkoviny, zážitky z patetické recitace se shrnují pod termín šolcárna, ale mnozí tu propadají vlastně naprosto iracionálním sentimentálním pnutím, třeba když vzpomínají na polorozpadlé veřejné záchodky... Je snad opravdu něco tajemně lyrického v tomhle kraji, co i ty největší cyniky nakonec vede k pofňukávání nad tím, že dřív to stejně všechno bylo nějak lepší.

Program

09:00 sál spořitelny

Totální a trapná lyrika českého undergroundu
přednáší doc. PhDr. Martin Pilař, CSc.

14:00 zahrada Šrámkova domu

autorské čtení Karla Škrabala
vstupné dobrovolné

15:30 dům s pečovatelskou službou

Hrabalovské variace
výprava režii Hrabalových románů *Ostře sledované vlaky*, *Jarmilka* a *Bambini di Praga*
vstupné dobrovolné

17:00 zahrada Šrámkova domu

autorské čtení Jiřího Studeného
vstupné dobrovolné

19:30 Městské divadlo

Kabaret Nahatý Shakespeare
hraje divadlo Tramtarie v režii Jiřího Trnky
vstupné 120 Kč

ZMĚNA! 22:30 (místo bude upřesněno)

Společnost mrtvých básníků
účinkuje Císařovo nové divadlo – a především vy
vstup volný

Jídelníček

Oběd:

Hovězí vývar s nudlemi
Svíčková na smetaně, houskový knedlík, brusinkový terč
Kuřecí řízek, vařený brambor, okurka

Večeře:

Zeleninová polévka
Míchaný salát, pečené kuřecí paličky
Játra na cibulce

Špicovat uši, mhouřit oči...

letter of love |18| Jiří Feryna

- ...a především přistoupit na to, co Miloslav Topinka vlastně říká a píše. Není to nikterak lehký úkol; rozsah jeho znalostí a zájmů je ohromující: celý život se věnuje spoustě velmi specifických autorů a autorek (Rimbaud, Nerval, Lecomte, Linhartová...), cestování, cizím (a starým) jazykům, bláznům, šilencům, „vidoucím“, psychologii... Nevyhýbá se extrémním situacím (projel Saharu), hledá si v nich detaily, kterých by si laikovo oko nevšimlo...
- ...a taková je i jeho poezie. Extrémní. Skřípavá. Trhající a potrhaná. Výheň. Požár. Jenže ani jedno z toho se na čtenáře nevyvalí hned. Plíží se to. Ožívají hlásky, původní významy mizí a ustavují se nové. Z šepotu se vynořuje hejno hořících hus a křížuje oblohu. Mrzne a hoří. Slova hryžou na kostech...
- ...podle Topinky poezie nemůže ničemu sloužit. Nemůže mít jeden absolutní účel. Není veřejným svědomím. Neslouží. Prostě je...
- ...a pak se přihlásí divák, že poezie by měla přinášet radost. Po hodině rozmlouvání o (ne)údělu a (ne)účelu poezie je jasné, že buď autora neposlouchal, nepochopil, nebo poezii naprosto nerozumí. Poezie radost přinášet MŮŽE, stejně tak ale může chtít čtenáře naštvat, popudit, provokovat, znechucovat, roztesknit či mobilizovat – tj. vyvádět čtenáře z bezemoční míry, vzrušovat. Přináší snad radost Topinkův verš, že „Verunky, Mařenky / zavřely své střenky“? Řeže jak břitva, proniká masem až na morek kostí a krutě se v něm ještě párkrát pootočí...
- ...zaklínání řeči není hra. A bez zranění, spálení očí a ohlušení se někdy zkrátka neobejde.

A snoubenka řekla: Takový idiotský kraj!

reportáž |18| Silvie Mitlenerová

„Kdyby byla v roce 2014 lepší porota, mohla být *Briketa* nejkrásnější českou knihou,“ zahájil Jiří Feryna čtení Ivana Motýla, které se právě kolem *Brikety* mělo točit nejvíce. *Briketa*-knihy se podobá briketě do kamen: temně černý kvádr ze slisovaných částeček, v kamnech částeček uhelných, v knize částeček poetických. Básně autorů populárních (Jan Balabán, Milan Kundera) i naprosto lokálních, mizerných či zapomenutých (Lev K. Karvinský, Jaromír Nohavica st.) zařadil Motýl do 14 kapitol, ve kterých nahlíží Ostravu z různých úhlů. Nicméně poezie související s Ostravou obvykle pojednává o hospodách a o práci. Do těchto širokých tematických celků se vejde Lysá hora, zanikající centrum města, tragická smrt, všednodenní smrt, Bezruč, který to napsal, Bezruč, který to nenapsal, ostravské nádraží i všudypřítomný alkohol a znečištěné ovzduší.

Čtení se odehrálo v tempu přepravy rubaniny na pásovém dopravníku. Ivan Motýl sice nemluví ostravsky, pokud jde o výslovnost a lexikální zásobu, zato kadence jeho řeči zlenivělé šrámkovce trochu zaskočila. Jakožto původní profesí pedagog by také ukřižel prostor o velikosti čtyř Šrámkových domů.

Nikdo mu každopádně nemůže upřít, že má Ostravu doopravdy a upřímně rád.

V Ostravě je nedýchatelno, „limity škodlivin překročíme už v půlce dubna a pak tam do Silvestra bydlíme nelegálně“. V Ostravě se hodně pije, „ale bývalo to jedno pivo na deset kořalek, dneska už to jsou třeba dvě kořalky a deset piv“. Přitom ale Motýl ve svém projevu není nijak povýšený, nesměje se vlastním vtipům, není znát, že by tytéž vyprávěl už stokrát. Ochotně reaguje na otázky z publika ohledně Wernische, Nohavici i Bezruč (jakkoli ty se mu možná na čteních opakují). Vždycky je radost sledovat člověka, kterého baví jeho práce. Je samozřejmě trochu laciné vysmívat se budovatelským písním, ale v tomto případě jsou součástí adekvátního kontextu, navíc se asi nevybíraly ty úplně primitivně nejhorší.

Ivan Motýl-budoucí básník se dokonce objevil i na Šrámkově Sobotce. Psal se rok 1985 a téma znělo Mládí – Radost – Mír. „Mladý jsem byl, s radostí jsme tu popíjeli a bavili se, na mír si teda nepamatuju...“ Po jednatřiceti letech Motýl znovu rozradostnil nabitý Šrámkův dům. Komu by chyběla třešnička na dortu, dočkal se čtení tragické básně o vlakovém neštěstí a předčasné smrti mladé dívky. Patosu a slzám ovšem zabránila barevná ozvučená plastová mašinka, na kterou Jiří Feryna soustředěně doprovodil Motýlův přednes. Neopakovatelné.

Možná by diskuse pokračovala ještě hodnou chvíli, Ivan Motýl ji ale sám utnul úderem třetí, mediální mrdky z *Týdne* mu prý vrátily reportáž o Cyrilu a Metodějovi a musí uhánět zpět do Ostravy reportáž přepsat. Tento deník by reportáž s chutí otisknul a klidně Ivanu Motýlovi zaplatil i pár piv na Zahradě. Protože tohle čtení se prostě bez diskuse (haha) povedlo.

Příběhy obyčejné degenerace

reportáž |18| Tomáš Chaloupecký

Měl to být sto první potlachový pořad žánru „staří lidé vzpomínají na jiné staré lidi, přičemž je poslouchají další staří lidé,“ o němž jsem měl napsat bezvýznamnou reportáž s několika ironicky zlými šlehy a smířlivým závěrem. Zpočátku tomu nasvědčovalo vše. Aleš Vrzal je moderátorským rutinérem se školeným hlasem, Hana Maciuchová je zas vynikající herečkou, což nám ostatně dokázaly úryvky z prezentovaných audioknih, sál spořitelny byl zaplněn téměř jako za Strejčka a Molavcové. Potud by bylo vše v pořádku, z šablony bych nemusel vystupovat.

Vystoupím však. Odpolednem s názvem Čtení z orientu se totiž neslo zřetelné znepokojení nad „současným stavem světa“, ať už to znamená cokoli. Vše začala sama Maciuchová, jež po prezentaci Pohádek tisíce a jedné noci pronesla tezi, že „současnost ukazuje degeneraci lidstva jako takového, a to kvůli neschopnosti poučit se z minulosti. Kdyby se jen tito naši muslimští spoluobčané podívali na moudrost těchto pohádek, na lásku v nich.“ A k tomu, poněkud krypticky, dodala: „Načetli jsme skoro všechny sůry z Koránu, to už není jakési povědomí, to jsou fakta, výskyt ve věci samé.“ Asi proto ví, že „jak přijde věřící do kontaktu s bezvěrcem, bezvěrec nemá šanci“.

Po pohádce o zabíjení krav a historkách z natáčení jsme si poslechli vzpomínky manželky Hermanna Göringa a ideologický kvapík zakončili úryvkem z *Divokých labutí*, románu o zločinech Mao Ce-tunga.

Poté Hana Maciuchová vytáhla jakousi brožuru, z níž přečetla seznam protiválečných románů, jež vycházely v Německu ve dvacátých letech, přesto ale nezvrátily vývoj směřující ke druhé světové válce. „Ani takový velký národ s tak skvělými spisovateli nedokázal vzdorovat nástupu fašismu. O filozofech nemluvě.“ Třeba o Heideggerovi, že. „Vzdělání je důležité, obzvlášť v tak složité době,“ dokončila proslov, na nějž sál zareagoval spontánním potleskem. „Děkujeme vám za ta slova,“ ozývaly se dokonce zjihlé výkřiky. „Ale nebojte, Hana nedělá jenom islám a Hitlera, pracuje i na jiných věcech“ dodal ještě Aleš Vrzal a spokojení návštěvníci se mohli vydat do fronty na autogram.

Jaký je ale vlastně vůbec smysl těchto odpolední s audioknihami? Mnohem spíše než kulturní program totiž připomínají prezentační akce. Během rozhovorů je často upozorňováno na to, který z titulů Radioteka.cz vydala či vydá, její zástupci mají po skončení akce připraven bohatě zásobený stánek, i obvyklé místo konání těchto akcí, tedy dům s pečovatelskou službou, vyvolává podezření, že pořadatelé je zvolili kvůli rozšíření okruhu potenciálních zákazníků i o nefestivaleové hosty. A výhoda pro Šrámkovu Sobotku? Jistě, přijela Maciuchová, přijede Bareš, nejsou ale jen vějičkou? Leštidlo WS Platinum či vždy ostré nože Henckells bychom si bez náušnice Horsta Fuchse také nekoupili. Nehledě na to, že tito dva jsou přece přesně oněmi „celebritami z Prahy“, z nichž si tak bujaře utahovalo slavnostní zahájení. Kéž by se tato sebereflexe napříště odrazila i v tvorbě programu.

Způsob, jak psát

remix |18| Eva Marková feat. Lukáš Vavrečka

Vytvářím slovní kód, jako bych procházel krajinou, slova mají vyvolat vzpomínku či pocit, mají ve čtenáři evokovat zkušenost podobnou té mé, pokud ji nemá, může dojít k dezinterpretaci textu, literatura není fotografie, je to překlad krajiny, a tak píšu Idealistický román, omámen naivní kulturou a vlastními slovy, slečno, říkají mi Kafkowskí a píšu o evě, co věřila v překotnou moc idealismu, já zas v prach její garsonky, ale poprvé jsem ji spatřil, když se na svých slámkách kývala příšeřím hotelu ve vytahaném puloveru a riflích, skrze ni jsem se blížil k prahu naivní dokonalosti, ale ten práh tam nebyl a já, na cestě k idealismu, křížoval hned několik tristních romancí, které všichni toužíme prožít, protože jsou chvějivé, ale přede mnou stálo manželství jako zeď a pobledlá markéta v potrhané košili se pachtila vstříc modelovému vztahu, ale i hodnota idealizovaného vyprchá, život je divadlo, před oponou za oponou nikdo nesmí stát, jinak mu zaváží oči a bosé školačky ho sešvihají švihadlem, manželství je hypotéka se směřující se maskou namísto obličeje, na fotce byla eva náhle mladá, něžná a bez roláku, tehdy si ještě natáčela vlasy, zjevení, jeden by řekl punctum, ale teď, eva se stala přízrakem, milenkou stínu, jako moje matka, co přitakávala autoritativní pleši mého otce, eva se stala přízrakem a promlouvala skrze chodidla a prsty a já neměl dost taktu, abych jí to nevyzradil, a pak rusovláska markéta přitiskla své líčko na mé a její útlá stehna se o sebe neotírala, pozoroval jsem těla náhle dokonalých milenek,

naivita je nesmrtelná, ideály dětství v rámci potřeby nahradily ideály přitažlivosti, s natálkou jsme se milovali jako děti, protuli jsme stráž i vrátnici, a já jako každý, kdo podvádí sám sebe s vlastní ženou, stojím nehnutě, napadlo mě, že si eva zaslouží sokyni, oba potřebujeme třetího, markéta si ňadra natírala pryskyřicí, pestíky rozmazávaly varhanní semeníště, moci zůstat s natálkou by znamenalo vše, ale scenárista nám proškrtal dialogy, publikum mi netleská, cílová páska je napnutá.

PROČ? PRO SLEPIČÍ KVOČ.

glosa |18| Nicol Škvarová

Asi to má být hlavně o Suzanne Renaud. O jejím strastiplném osudu. Taký o jejích blízkých. O těžké době. Co se ale o Suzanne Renaud dozvíme? Že se jí fakt moc stýská po Francii. Že jí život s Reynkem v zaplivaném zámkostatku mezi slepičinci a ovceci nebaví. Jenže... Jenže jednak se toho dozvíme zatraceně málo, zatraceně lakonicky, zatraceně nezúčastněně. Proč? Možná proto, že je v programu otištěn dostatečně dlouhý životopis Suzanne, tak to stačí.

Vlastně moc nevím, co o tom celém napsat. Co si o tom myslet. Neznám poezii ani Suzanne Renaud, ani Bohuslava Reynka. Je-li inscenace s jejich tvorbou nějak organicky spojená, jsou-li v ní nějaké symbolické odkazy na tu a tu báseň, dobrá tedy, to jsem nepřečetla. Ale to by nemělo vadit, myslím, že by mě měla inscenace i přes to oslovit příběhem, že bych se měla o postavách něco dozvědět... Ano, nějaké básně zazní. Ale o Suzanne toho skutečně moc nezjistím. Nevadí, ještě pořád si to můžu zobecnit. Pak se ale jenom dozvím, jak je to těžké přejít z přepychu do hnusu. Jak se někomu stýská po rodné zemi. Jak je někdo uvězněn. Jak si holka myslela, že má kluka ráda, a pak zjistila, že vlastně tak moc ne. Hm. Smutné. Jenže já tomu příběhu nějak nemůžu přijít na chuť, nějak mě ničím neoslovil. Je to o ní? Je to o něm? O něm přes ní?

Kompozice ze vzpomínek. Nechronologicky řazené obrazy. Její dětství. Synové na vojně. Válka. Rejnek a brambory. Zestátnění statku. Suzannina smrt. Mnoho obrazů, vjemů, slov, které ale neposkytují klíč k porozumění. Nepochází k jejich propojení, scénografie se mívá se slovy, ačkoli cítíme, že obě v sobě nese onu esenci Reynkova díla.

Možná je to otřepaností, možná už jsem podobný trudný osud „za polárním kruhem“ slyšela tisíckrát. Ale zase – dobře. Proč ale není podán nějakou nápaditou, nečekanou formou. Proč je to celé jen celkem pěkně výtvarné. Proč najednou odkaz na mediální prezentaci Bible Rejnek a reklamu na paštiku Májka. Proč.

Vojtěch Barta – Na slepičím zámku

volně inspirováno odkazem a díly Suzanne Renaud, Bohuslava, Jiřího a

Daniela Reynkových a knihami Aleše Palána a Lucie Tučkové

režie Vojtěch Barta

scéna a kostýmy Jana Hauskrechtová

premiéra 20. září 2015 ve Venuši ve Švehlovce

Rejnek nebyl dement!

hejt |18| Dominika Jansová

Na útulné, bordelem zasypané scéně začala Suzanne Renaud přednášet svou báseň. Její přednes byl plochý a prachsprostě nasraný. Opakující se nadávky na drůbež a jiná hospodářská zvířata neupomínaly na nešťastnou ženu vytrženou ze svého prostředí, nýbrž na otrávenou protivnou starou ženskou, která má prostě se vším PROBLÉM.

Následoval přednes Reynkův, a ač francouzsky neumím, tato francouzština mi rvala uši. O pozdější němčině nemluvě. Pokud se režisér rozhodne ve své hře použít cizí jazyk, zvlášť v případě přednesu poezie, měli by ho herci dobře ovládat. V opačném případě hru jen zesměšní. Stále se mě držela naděje na kvalitní hru. Ta se však zhroutila vzápětí, kdy se představitel Reynka konečně objevil na scéně. Nejen že byl asi o 30 let mladší než jeho choť a vypadal jako její zájček, ale dokonce vyvolával dojem frekventanta chráněné dílny. Chyba režie?

Chci zdůraznit, že hercův fyzický handicap nevádí, naopak mohl podtrhnout sešlou a unavenou postavu Reynka.

Prolínající se laciné rádoby vtípky, které povětšinou zajišťovala talentovaná multifunkční žena v podobě staré babky, vojenského důstojníka, Bolka Polívky i Lucie Bílé, degradovaly celou hru na marnou snahu pobavit diváka za každou cenu.

Viděla jsem hodně špatných her. Viděla jsem dokonce i horší hry, nikdy se však tolik neminuly s anotací. Reynek je beze sporu zlaté dědictví české poezie, ale nikdy nebyl dement ani paštika.

Makakův zápas o život, Kittchenův mor

letters of love |18| Jiří Feryna

Hudební složka letošní Šrámkovy Sobotky se nese na výjimečně kvalitní vlně. Snad mi tedy naše čtenářstvo promine, že si zde dovolím složit nekritickou poklonu dramaturgovi Tomáši Tkáčovi za výběr a sladění příslušných částí programu. Planety a Květy, Děti mezi reprákama a Katarzia fungovaly bezchybně, jinak tomu bylo i u koncertu Makaka (/u?). A ve včerejším Splav!u ohlášený koncert Kittchena spojený s výstupem z jeho dílny působil s Makak(em?) jako dokonalý kontrast.

Makak kombinací mantrického či zaklínačského zpěvu, tvrdých, surových beatů, znepokojujících dronů a projekce připomínal neustálý a pomalý, neagresivně nastupující zápas o život, zatímco na plátně kachny nořily zobáky do vody a vystrkovaly zadky a jindy zase kolemjdoucí narušovali silný, pleskající déšť. Zastřený hlas, ozvěna, cesty, les, stromy a zvířata: „Betula pendula, betula pendula, betula pendula...“

A Kittchenova špinavá kytara, Sudety, výstup z dílny coby hlasový jam a smyčka „Jitka Molavcová a Alfred Strejček“, smyčec na kytaře, hořící Vltava, Sestra, Holka, maska, Bohdan Bláhovec v extázi.

Kittchenovými texty a tóny kytary se pomalu plazí mor povahových defektů, depresí a bezvýchodných stavů, jeho zpěv je žalobou vši špíny: „Bratříčku, musíme s tím přestat / Ale to nejsem já / Kdo ti to spočítá / ...“

Makak nabízí naději a zaříkadla, Kittchen tiché spojenectví a společný řev a není nikdo, kdo by si nevybral. Díky za další hudební večer Šrámkovy Sobotky!

Lyrika v zemědělství

lyrika neliterární |18| Zdeněk Ježek

Dnes se vydáme ve svém pátrání po lyrice do hluboké a temné minulosti, dávno před Fránu Šrámkou i Přemysla Oráče, do dob, kdy prapředkové lidského pokolení teprve začínali být sapiens. A je asi jasné, že při hledání počátků umění nás budou zajímat zejména fakta primárně neumelecká.

Za nejpůvodnější literární dvojici si zde dovolíme stanovit věčně se svářící protiklady – lyriku a epiku. Zatímco dějinám epiky byla v českých zemích věnována velká pozornost čtenářů, vědců i falzifikátorů, lyrika byla prozatím na okraji zájmu.

Teze tohoto textu zní: vznik lyriky je neoddelitelně spjat se vznikem zemědělství. Literární vědec se dle našeho názoru už nemusí spoléhat pouze na náhodně zachované útržky pergamenu nebo nějaké pochybné tradice lidových písní – svá bádání může nyní opřít o artefakty reálnější a časuvzdornější: pluh, cep či motyku.

Dialektický rozpor mezi epickou a lyrickou tvorbou je totiž, jak nás učí klasici, pochopitelný pouze důkladným studiem výrobních vztahů a socio-ekonomických formací dané epochy: zlatého věku, zatím poslední fáze beztřídní společnosti, kdy se lidstvo dělilo pouze na muže a ženy.

Když se tedy podíváme na dobu předzemědělskou, co uvidíme? Huňaté muže s oštěpy v ruce nahánějící pratury, kopající jámy na mamuty a chytající lososy v proudu dravé řeky.

Vidíme taktéž huňaté ženy trhající plody ze stromů, vykopávající kořínky ze země a utíkající před šavlozubým tygrem. Děj, dynamika, pohyb, prostě epika jak vyšitá. Básník doby mamutů, chtěl-li pravdivě zachytit realitu svého světa, musel být proto nutně básníkem epickým.

Teze tohoto textu zní: vznik lyriky je neoddělitelně spjat se vznikem zemědělství. Literární vědec se dle našeho názoru už nemusí spoléhat pouze na náhodně zachované útržky pergamentu nebo nějaké pochybné tradice lidových písní – svá bádání může nyní opřít o artefakty reálnější a časuvzdornější: pluh, cep či motyku.

Dialektický rozpor mezi epickou a lyrickou tvorbou je totiž, jak nás učí klasici, pochopitelný pouze důkladným studiem výrobních vztahů a socio-ekonomických formací dané epochy: zlatého věku, zatím poslední fáze beztržní společnosti, kdy se lidstvo dělilo pouze na muže a ženy.

Když se tedy podíváme na dobu předzemědělskou, co uvidíme? Huňaté muže s oštěpy v rukou nahánějící pratury, kopající jámy na mamuty a chytající lososy v proudu dravé řeky. Vidíme taktéž huňaté ženy trhající plody ze stromů, vykopávající kořínky ze země a utíkající před šavlozubým tygrem. Děj, dynamika, pohyb, prostě epika jak vyšitá. Básník doby mamutů, chtěl-li pravdivě zachytit realitu svého světa, musel být proto nutně básníkem epickým. Posuňme se v dějinách lidského rodu o něco dále, do doby, kdy naši předci přestali kočovat a začali se věnovat šlechtění a produkci plodin. Obrázek tento se zásadně liší od situace předešlé. Nyní vidíme, jak praobilí roste..., roste..., roste... Prákrávy se pasou..., pasou..., pasou. Pralidé leží..., hledí na oblohu... a pomalu jim kornatější tepny z důvodu velkého obsahu sacharidů v potravě.

Umělecké zachycení takového životního stylu už nemůže být epické, protože by to byla epika značně neepická. Básnivý duch tehdejší doby musel tedy zaměřit svou pozornost na jiné aspekty, zejména na prapřírodu a mezipralidské vztahy. Samozřejmě i v té době se mohl vyskytnout nějaký reakčně-epický přístup, zejména když dlouho nezapršelo a bylo nutno skolit zas nějakého mamuta. Taková epizoda však v době před globálním oteplováním nikdy netrvala příliš dlouho.

Literatura, jak ji známe, vznikla až dlouho poté, je však zcela zřejmé, že bychom neměli moudrost našich prapředků jen tak ignorovat. Stejně jako dobrý budovatelský román nevznikne mimo prostředí strojírný či slévárny, ani dobrá lyrická báseň se nevzepře vývojové nutnosti. Vyžeňme proto básníky do velkých širých rodných lánů, mimo dosah dynamické moderní civilizace – přísun nových Šrámků, Blatných a Seifertů bude zaručen.

Královská hra Fráni Šrámka

nad Splavem |18| Jan Henyš

Není pochyb o tom, že byl Fráňa Šrámek géniem. Málokdo ale ví, že je brázda Šrámkova tvůrčího pluhu mnohem širší. Vzhledem k tomu, že historici ve výzkumu Šrámkových aktivit žalostně pohořeli, protože jim chybí literárněvědné kompetence, musíme na tento fakt poukázat exkluzivně až zde, na stránkách *Splav!u*. Při důsledném čtení Šrámkových veršů se nám totiž poodhaluje tajemství aktivit, které v literatuře nenalezneme. A česká Wikipedie veřejnost ostudně přesvědčuje o tom, že Šrámek byl pouze básníkem, prozaikem, dramatikem a buřičem. Pche!

Připomínáme si sté výročí prvního vydání Splavu. Uvedme tedy jeden z příkladů podstatných Šrámkových mimoliterárních činností právě z této sbírky, konkrétně pak z básně Dítě si hraje. V této autobiografické básni se autor vrací do svého dětství, kdy se zabýval aktivitou, která je nikoli pouze naznačena, ale naprosto explicitně zmíněna již v první strofě:

Dítě si hraje

Z panáků tří, z nichž jeden je králem
a druhý též výstrojí vzácného stavu,
zklamáno oběma, durdic se málem,
vybere třetího, jenž nemá hlavu

Šrámek se jako každé jiné sobotecké i jiné robě zabýval hrou. Všechny její nízké formy mu ale připadaly zcela zbytečné a hodné lůzy. Jediná hra, která malému Fráníčkovi dokázala poskytnout dostatečnou zábavu a intelektuální stimulaci, tak byla hra královská – hra v šachy.

Úvodní verše nás vedou do komůrky, kde si Fráníček hraje se šachovými figurkami. O králi je pojednáno přímo. Druhou figurkou je jezdec, který je vlastně rytířem, tedy nositelem výstroje vzácného stavu (srov. něm. Ritter – „jezdec“, z kterého pochází český výraz rytíř). I královna náleží ke stavu vzácnému, těžko by však mohla být nazvána panákem. Třetí figurkou, po které robě sahá, je věž, protože ta je, jak známo, jediným hracím kamenem, který nereprezentuje živého tvora a nemá tedy hlavu. Je prakticky nemožné se nedomnívat, že Fráníček, drže v ruce figurku věže, zatímco krále a jezdce kategoricky odvrhl, nehodnotí funkci figurek ve hře. Tuto domněnku potvrzuje strofa druhá:

a tu se zasní. Holoubčí křídla a orlí
sen jeho vystřídá, do dálek letě,
zpívá si, s bezhlavým mluví, za něho horlí,
všude je znají v bezhlavém světě.

Kdo je alespoň trochu pozorný čtenář, musí zůstat ohromen. Šachová hra je ze své podstaty simulací bitvy, ve které oba hráči v rolích generálů a strategiů vedou své armády k vítězství na černobílém bitevním poli. Šrámek však hru zdokonalil přidáním létajících strojů, které se pravděpodobně pohybovaly na druhé rovině nad hrací plochou. K tomu jej zřejmě inspiroval pohled na figurku věže, která je ze všech předloh k figurkám nejvyšší (předpokládáme i nám zatím blíže neznámé pravidlo vymezující specifickou interakci věže s aviatickými figurami). Za Šrámkova raného dětství byly létající stroje těžší než vzduch teprve v kolébce (první úspěšné pokusy řízeného stroje provedl Alexandr Fjodorovič Možajskij pět let po Šrámkově narození), ale balóny byly pro válečné účely užívány už od konce 18. století. Šrámek však své válečné létající figury nazývá holub a orel, čímž proklamuje svůj vztah k přírodě a především antimilitarismus už v raném dětství (jedná se dokonce o vůbec první doklad). Zařazení nových figur muselo být výsledkem neuvěřitelně náročné matematické práce (především z oblasti kombinatoriky), aby hra zůstala vyvážená. V úvodu třetí strofy skládá Fráňa Šrámek figury k okraji hrací plochy (pro kterou používá výraz zeď). Text, jsa dobře vystavěn, ve třetí sloce graduje, ač se to zdá neuvěřitelné, představením ještě více hracích figur!

Pak ke zdi je staví, dřívek dvě k němu,
mamčinu trepku, kostku a pírkó na ni.
Blaženě strne. Až k pláči je mu,
co krásy tu stvořeno, tak zcela maní,

a vzdychne: ach! Jediné, blažené: ach!

Fráňa Šrámek obohatil šachovou hru o další pozemní figury: dřívka, mamčinu trepku a kostku s pírkem. Co dané figury zastupují, nám bohužel zůstává téměř skryto. Pírkó, které Fráníček pokládá na kostku, možná značí náležitost postavy k vysokým stavům, jak je tomu u královského páru a jezdce. Víme však, že až po zařazení pěti nových šachových figur byl s podobou hry plně spokojen.

V závěru se pozastavme nad tím, proč se vůbec autor rozhodl napsat tuto báseň a zařadit ji do sbírky. Připomeňme události roku 1914, kdy došlo k prvním střetům válečných letounů, při kterých umírali lidé. Šrámek si vzpomíná na svůj dávný nápad „válčit“ v šachové hře na zemi i ve vzduchu, a zděšen tím, že se jeho dětská hra (která je zároveň geniálním rozvedením pravidel šachů) stala zkušeností, reaguje napsáním básně Dítě si hraje. Těžištěm textu, které nese nejdůležitější poslání, je část, kde jsou ve třetí strofě prezentovány nové figury. Jejich předloha totiž vůbec není odhalena. Na bitevním poli se objevují tajemní vojáci a válečné stroje nesoucí smrt, které ostře kontrastují s nevinnou (byť důslednými algoritmy podloženou) dětskou hrou. Jejich motivem Fráňa Šrámek varuje všechny před hrůzami války, které mohou být způsobeny výsledky lidské snahy o stále dokonalejší a vražednější vojenskou techniku (viz mamčinu trepku, která ve hře zaplňuje obrovský kus šachovnice). Hlas této básně se bohužel nedostal v době svého vzniku k dostatečně vnímavým uším a my můžeme jeho skutečné poslání odhalit až dnes, po sto letech.

Nad dobovým přijetím Šrámkova Splavu IV.

hyzdorie |18| Jan Smolka

Přecházet od pozitivněji laděných recenzí prvního vydání Splavu ke kritičtějším nebylo původním záměrem. Řazení recenzí je chronologické. Výsledek je nicméně stejný. Dnes přetiskujeme recenzi Kamila Fialy (1880–1930), především lékaře, ale i překladatele a kritika. Otiskl ji v *Moderní revui* Arnošta Procházky ke konci roku 1916. Vztah *Moderní revue* ke Šrámkovi nebyl jednoduchý a poznamenal tedy jistě tón i obsah recenze. I tento text je pouze částí obsáhlejšího pojednání; celý článek je k dispozici v badatelně Národní knihovny v Praze prostřednictvím systému Kramerius.

Zítřka řekne své sám Jindřich Vodák. A nechte se překvapit, jestli poradí, jak je naznačeno v úvodu, zůstane zachováno.

Kamil Fiala

KNIHY VERŠŮ

Až k pláči je prostý věneček z lučního kvítí.

F. Šrámek, Splav.

Póza je svatým a nedotknutelným právem básnickovým. Polovina jeho umělecké povinnosti je vyvolat zdání pravdivosti a výhradní nutnosti výrazového prostředku v zápolu s myšlenkou a motivem. Čtoucí musí podlehnouti klamu: tento námět připouštěl toliko jediného řešení, přítomného řešení. Lyrická kniha, která dává tušit úsilí, jak se dosáhlo technického programu v zápasu s revoltující látkou, je disonantní, — patetickou v přihanném smyslu. Patos není jen v slovní nadsázce, v sklonnosti k hyperbolám, — může být i v redukci, zámyslném zjednodušování, v každém nepoměru slova a vysloveného. Snad snaha o prostotu výrazu je nebezpečnější než úsilí o plné a přeplněné barvy. Méně nuceným zdá se nám přehodnocení a ornamentální přeplnění dikce, neboť z vlastní empirie chápeme možnost pretia affectio-nis lyrického motivu pro tvořící subjekt. — Nejprostší slovo, drobná událost, erotický záchvěv se zdává někdy vrcholným dobrodružstvím, jež snese, aby se uchovalo v nejvzácnějším relikviáři, jehož hodnota objektivně převyšuje hodnotu obsahu, — ale lidsky, instinktivně jsme ochotni chápat cenu subjektivní. Póza nadsázky je prostě lidsky pravděpodobnější, jako by vlastním dědičným hříchem člověkovým.

Jinak snaha o primitivismus. — Není-li vázána a diktována samým obsahem myšlenkovým, látkovým, prozradí-li básník jediným slovem, že jeho duše neměla vzácného štěstí zůstat jen a jen dětskou, nekomplikovanou a naivní, — nevěříme nutnosti formy, zdá se nucenou, chtěnou, a jediný takový chybný krok vkládá nedůvěru mezi nás a knihu, nedůvěru, která oddálí nás i všech čistých a skutečných lyrických vzruchů. Demaskovaný básník se stává cizím, nepříjemným druhem, kýmsi příliš nahým, nahým za bílého dne mezi oděnými.

Hra vždy těžká a odvážná, a vždy snad prohraná.

Jedinému básníku snad možno uchovati víry (— láska zůstane i nejsubjektivnější výhradou —): Robertu Burnsovi, ale »Hermann und Dorothea« zůstane literární hrůzou nikoliv o sobě, ale otcovstvím Goethovým. (Přirovnání ovšem pokulhává — tu nejde o primitivismus formy, ale o zájem o primitivnost και εἶδος).

Knihy Fráni Šrámkova Splav (Praha, Fr. Borový) usiluje o jednoduchost výrazu, — v pravém smyslu o výraz složitějších emocí a myšlenek v nejprostší formě a barvě. Chtíc namnoze vzrušeněji a komplexněji, usiluje obrazem i dikcí o klidný, vyrovnaný meandr jasných barev.

Ač nelze jí upřít šťastných lyrických pasáží, pózuje na tolik svatou prostotou, že se nevyvaruje scestných kroků, prozrazujících zámyslnost redukce, zahrnutí zvuku v samých hlasívkách, aby se nerozespíval jinými tóny, než určil si autor pro jednotnost knihy. A to je zápor této knihy: její vnější forma, její technika se nekryje s její náplní, brání se stínům rozestavuje umíněně drobná světla, jež ve vědomém klamu nazývá sluncem.

Nevěříte v štěstí jejich štěstí, a proto vás nelákají a nenavádějí, proto vám zůstávají příliš divadelními, a proto se nestáváte ani na mžik lyrickými její lyrikou. Útvar lidové písně, k němuž Šrámkova poetika často sahá, má příliš omezenou výrazovou schopnost, a proto často cítíte nepříjemnou studenost apokryfu.

A jeden smutek vane z knihy, — smutek vývojové tragičnosti a symbolické pravdy, jaká se k nám pne z lyriky k dnešku. Touha po zjednodušení, návratná touha k přírodě a jejím jasným dívčím úsměvům, které se staví v cestu osudové »pozdě«. Obměna neohumanistického programu, který se snažil helenským světlem promítnouti svoje touhy k témuž cíli, o který dnes usiluje se bezprostředněji. Melancholie problému není v nedosaženém úsilí, ale v samém úsilí, v samé jsoucnosti snahy, jež nevyjadřuje ničeho než slabost a neschopnost zakotvit v přítomném a vyrovnati se citově s konstrukcí, vybudovanou příliš chvatně, beze snahy stanoviti etický a estetický poměr k dnešku.

I tato kniha místo harmonického klidu, který předstírá, nevyjadřuje ničeho než bezradnost stanoviti novou směrnicí krásy, kterou bude podepřít a odůvodniti život zítřků. Žádný návrat nemůže býti kulturním štěstím, jest jenom novým pokusem o rozběh v důsledku poznání, že cesta byla klamem a že nedospěl člověk dosud k možnosti odkazu ujasněného en route budoucím.

Myšlenkově se spojují v knize dva světy, neujasněná představa jakéhosi edenu, v němž všechno zdrobněno k rozcitlivělé něze, až po věnečky lučních kvítkův a plačící pasáky a kohoutky (toho kultu deminitiv, jenž z nás učinil diabetiky!), a průšleh bezradného pesimismu minulých a bohužel ještě přítomných dní. Viděti přírodu tisícerými fasetami mušího oka, toť věru nedobrá škola a odkaz piplavé analýse. A síla, vrátí-li se, bude předpokládati součet, sklad.

Forma verše, kde Šrámek neasimiluje přímo lidového nápěvu, je stejně umdlená, — rytmus klopýtne často přes nedůvodnou zkratku, rým umdlévá často v asonanci, či je pouze nastíněn opětováním téhož slova.

Nelze ožítí touto knihou, procitnouti, ač bylo to dojista její ambicí, — mluví mdle, sotva šeptá, — ale nevyznívá do prázdna a je snad nutností, stavíc se jakoby zrcadlem mnohých z nás, — všech snad ...

(...)

Moderní revue, ročník XXX (1916), str. 280–282.

O řeči, pedagogice a fetišizaci

analytikovo okénko |18| Eva Marková

Hledáme-li, co se o Šrámkově Sobotce napsalo po r. 1989, nacházíme zhruba tisícovku výskytů, přičemž valná část mediálních výstupů jen oznamuje, že se festival bude konat, resp. že proběhl. Nejvíce článků na dané téma najdeme v regionálních denících, některým aspektům festivalu se věnují oborově zaměřená periodika (*Učitelské noviny*, *Amatérská scéna*, *Naše řeč*). Dnešní článek bych chtěla věnovat textům, které jsou k nalezení v *Haló novinách*.

Haló noviny se prezentují jako v zásadě stranický deník vyjadřující sympatie KSČM a stojí tak velmi blízko předlistopadovému *Rudému právu*. Zajímalo mne proto, jestli se nějak promění rétorika listu ve vztahu ke Šrámkově Sobotce. Nutno podotknout, že list de facto nereflextuje samotný festival; podobně jako periodika jiná se věnuje spíše vybraným aspektům akce. Zaujaly mne především tři texty, o nichž pojednám dále.

Prvním z nich budiž vyznání Bohumily Markové (která s autorkou tohoto článku nemá společné ani fň), jež se vyznává ze své lásky k soboteckému festivalu, kam poprvé zavítala roku 1966 a ocitla se tak „bez dechu uprostřed osobních památek Fráni Šrámka. Už jen ten archiv! Sotva jsem udržela své ruce. Snad jen díky tomu, že se rozechvěly touhou po doteku, po uchopení některé z těch posvátných věcí, pozbyly sil a já neprovedla nic nepředloženého. Oči se mi utápěly v té spoustě knih. (...) Ještě daleko víc než sám ten opěvovaný kraj mne upoutala síla myšlenek, které se k němu vážou a lidé, kteří v něm žijí a jeho ducha dál pěstují. (...) Vystoupila jsem ze sebe a stala se částíčkou, jednou z mnoha.“ Na několika řádcích se tu vyjevuje ono nebezpečí, kterému sobotecký festival dozajista stále čelí: nebezpečí fetišizace. Šrámkova díla, kraje, festivalu an sich.

Před dvanácti lety, kdy Marie Sekerová končila svou pedagogickou kariéru a odcházela do penze, se v *Haló novinách* objevil článek věnovaný její pedagogické, resp. festivalové kariéře.

Musím říct, že mě mnohé názory „kulturně zanícené pedagožky“ zaujaly a byla bych ochotná se pod ně podepsat, například když tvrdí, že je zapotřebí „vést děti k porozumění literárnímu dílu, k chápání estetických hodnot literatury pro obohacení vlastního já“. Tak nějak se ale nemohu ubránit dojmu, že na Šrámkově Sobotce toto téma moc nerezonuje.

A do třetice. V roce 2001 vznikla potřeba reagovat v Haló novinách na dílo Jarmily Glazarové, která měla projev už na prvním ročníku festivalu, konkrétně na projevy, které spisovatelka na festivalu pronesla. Ve shodě s *Haló novinami* cituji ten, který pronesla v onom pozoruhodném roce 1965: „Jde o řeč, o mluvený projev našich dětí a mládeže. Vypadá to, jako by se styděli za kultivovanou výslovnost, jako by se báli, že budou směšní, kdyby mluvili jen trochu tím, co je naším národním jazykem a co se vystěhovalo ze života a skromně se schovává na stránkách knih. Jde o hodnotu, která skutečně dělá národ národem. A jestliže s námi prošla staletími, milovaná, vážená a strážena génii národa, nemůžeme jen přihlížet, jak se ten libozvučný, jadrný a pevně a zákonitě formovaný jazyk mění v hantýrku, v lajdácký a vulgární slang...“ Doufám, že se vztah Šrámkovy Sobotky k mluvené řeči od dob Glazarové výrazně vyvinul a že už není nutné stydět se za nespisovné koncovky a slang jako jednu z variet našeho národního jazyka. Ale jistá si tím nejsem.

Závěrem? Stejně jako *Rudé právo* i *Haló noviny* v souvislosti se Šrámkovou Sobotkou tematizují především tradici a její projevy v poezii, řeči, pedagogice. Jejich rétorika je však stále poněkud staromilská a do minulosti hledící. Bude to v dalších dvou celonárodních denících, *Mladé frontě DNES* a *Lidových novinách* jiné? Dozvíte se v některém z dalších *Splav!ů*.

Bibliografie:

Marková, Bohumila: Postřehy, in *Haló noviny*, 25. 3. 2006, s. 4.

Zkušená sobotecká pedagožka říká: vztah mládeže k literatuře se podstatně změnil, in *Haló noviny*, 16. 7. 2004, s. 8. Podepsáno šifrou jj.

Hašková, Lenka: O zarmouceném srdci Jarmily Glazarové, in *Haló noviny*, 7. 9. 2001, s. 10.

Reakci nežádám

reakce |18| Hana Prokšová

Milí kolegové,

(přestože Vy byste se za mé kolegy jistě označili jen neradi),

dovolím si Vám napsat osobně, protože zprostředkovaná konfrontace je mi cizí. Ani z jednoho z Vašich dopisů adresovaných redakci *Splav!u* jsem neseznala, co přesně Vás natolik rozlítilo na článcích mém a Zuzaniném, že bylo třeba se schýlit k prezentaci takové zvláštní zášti. Nedotýkají se mě Vaše výtky tematizující nezkušenost, neschopnost, plytkost, tristní stylizaci, a to jednoduše proto, že jsem přesvědčena o jejich neoprávněnosti. Ano, až takovým sebevědomím oplývám. O nepoučenosti bych se pak byla ráda nechala poučit cestou slušnější.

Nejsem typem člověka, který by vyhledával možnost srazit nabubřelou kritikou ty, kteří investují mnohé do organizace smysluplných akcí. BarCamp byl velmi dobrý, zajímaly mě názory a zkušenosti těch, kteří formují vzdělávání a jsou jím formováni, proto jsem o něm i chtěla sepsat krátkou reflexi. Neměla jsem to dělat, to už vím. Redakci jste napsali, že ne každý názor je hejt. A ne každý ne-hejt svědčí o nepochopení nebo primitivismu autora. Pro mě není hejt vrcholem žánru kritiky a díkybohu ani vrcholem lidské komunikace. Jsem ráda, že se Vám nakonec dostalo žurnalisticky dovednějšího zhodnocení celé akce, Eva to napsala pěkně.

(A jak jste správně vytyčili, dál už jsem *Splav!* svými texty nedegradovala, jelikož mě na základě Vaší stížnosti vyhodili a tím mi zabránili v zoufalých pokusech klást na veřejnosti slovo ke slovu.)

Reakci nežádám, dokonce si troufám prosit, abyste jí nás, sebe i mě, ušetřili, je-li to jen trochu možné.

Josefe, Tobě moc díky za BarCamp, bylo to skvělé! Těším se někdy někde.

12 věcí, které zažijete jen na Šrámkově Sobotce

nástup & výstup |18| dílna copywritingu

Říká se, že na Sobotku jezdí hipstři, učitelky češtiny a ti, kteří nemají nic lepšího na práci, než hodiny rozebírat lyriku. Jenže tihle lidi moc dobře vědí, proč to dělají. Kde jinde totiž zažijete tohle všechno?

1. Čeština se tu bere smrtelně vážně od á do ž a hrubky se neodpouští.
2. Ale zase je to jediné místo, kde domácí úkoly píšou učitelky.
3. Budete v dobré společnosti živých i mrtvých básníků.
4. Intelkt si nakopnete Fráňolimčou.
5. Kdo by chodil do restaurace, když může jíst na Poště a v Maštali.
6. A pak se zakousnout do Erbenových koulí u Ilonky.
7. U jídla se nečte. Proto se tady u čtení pije.
8. Koho nepotkáte v lukách, ten čeká ve frontě u Vokýnka.
9. Zjistíte, že lepší Holub v Solnici, než holub na střeše.
10. Sobotka je jediné místo na světě, kde platí: Internet is for poems, not porn.
11. Nikde jinde taky neuvidíte intelektuála běžet 11 kilometrů.
12. Takže nevádí, že ani letos to na Humprecht nestihnete.

Kdo potřebuje Thermal a červený koberec, když má Šrámkův dům a zahradu?

Výlet do Mnichova Hradiště

oznámení |18| Marie Sekerová

EXOD dnes pořádá poznávací zájezd na zámek do Mnichova Hradiště. Program: zámecké divadlo a Svatá aliance (2. okruh, vstupné 100,- Kč, snížené 70,- Kč), kostel a hrobka Albrechta z Valdštejna (3. okruh, vstupné 50,- Kč, snížené 35,- Kč).

Odjezd ve 13 hod. od školy, návrat do 17 hod.

Zájemci mimo EXOD zaplatí jízdné 50,- Kč. Vstupné si zaplatí sami.

EXOD má vše v ceně účastnického poplatku. Hlaste se u služby ve škole.

Tvoř a hoř!

anonce |18| Císařovo nové divadlo

Společnost mrtvých básníků se dnes sejde V PŮL JEDENÁCTĚ na obvyklém místě v parku – u Parmiggianiho. Účinkuje Císařovo nové divadlo a vy. Máte-li, doneste s sebou zapalovače, louče, svíčky a jiné světelné zdroje. A co vás čeká? Oceán bušící do noci, země lidí, bída pozemského putování, psice, jizvy a troud. Inu, větry vějí v zapomnění a stará píseň zní.

Q jako kvíz

inzerce |18| organizační výbor

V informačním středisku jsou k dostání kopie všech dochovaných plakátů Šrámkovy Sobotky. Jsou vyhotoveny ve vhodném formátu 10×15 cm, takže je lze použít jako pohlednici, rovněž se stanou vděčným suvenýrem s upomínkou na právě váš oblíbený ročník. Sadu plakátů je možno užít jako zábavnou společenskou kvízovou hru. Ceny jsou vpravdě lidové: jednotlivý kus 6 Kč, kompletní sada (v omezeném množství) se slevou za 400 Kč. K doptání u pracovníků kulturního střediska.

Laudatio básníkovi V.

chtěl bych tě |18| Silvie Mítlenerová

Zatím jsme si s lyrickým objektem nesmluvili schůzku. I Fráňa Šrámek potkal tu svoji či toho svého v lukách jen tak náhodou (ne že by se náhodě samozřejmě nedalo pomáhat). Na festival jsme samozřejmě zhusta přijeli za účelem dovolené, ale nějaká činnost se přece jen tu a tam přihodí.

Chtěl bych tě potkati při psaní,
když už jsou splaváci nadraní.

Chtěl bych tě potkati při čtení,
ze *Splavu* lidi jsou nadšení?

Chtěl bych tě potkati při pití,
srdce tvé konečně dobýti.

Chtěl bych tě potkati při sportu,
za běhu posílíš aortu.

Chtěl bych tě potkati při kávě,
pro tvoji ruku můj rukáv je!

Twitter recenze

#gastronomie

V Maštali kuchaře aspoň shánějí, v Bůrovně si bohužel myslí, že ho mají. (Eva Marková)

#organizatori

Zenál už vůbec není Zenál, von je furt ve stresu. (Vojtěch Diatka)

#zakulisi

Asi použijeme pudink, pribináček nemá barvu hovna a my potřebujeme barvu hovna. Tak ten pribináček sněz. (Bohdan Bláhovec)

#jiri_studený

Radíme? Já potřebuju seznámit s panem Suchým, než bude uvádět to čtení. (Tereza Dardová)

#jiri_feryna

Chcípni. (Olga Pavlů)

|18|

Jo vono to neznamená Adolf Hitler! (holky u stolu)

#makak

Oni ještě ladí, nebo co? (zasloužilá účastnice)

#hejty

Každý chce slyšet hejt, dokud je ještě teplý. (Alex Gajdzica)

#shaga

A prohlásit „už mi roste plnovous“ u každý kapely teda znamená, že se ti to nelíbí, nebo že tomu nerozumíš? (Ondřej Šmejkal)

#kittchen

Rovnou stáčet a vydat. (Radim Kučera)

SPLAV! - Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník

Vychází v Sobotce během 60. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 3. do 10. 7. 2016. Cena 15 Kč.

Vydává spolek SPLAV!, U Studánky 5, 170 00 Praha 7, IČ 26674122.
MK ČR E 15812

splav.redakce@gmail.com

